

Danıştay 8. Daire Başkanlığı
"İçtihat Metni"

2021/5445 E. , 2024/5445 K.

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2021/5445

Karar No : 2024/5445

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : 1- ...

2- ...

3- ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Üniversitesi

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacılar tarafından, ... Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ... olarak görev yapan müşterek murisleri ...'nın aynı Fakülte'de araştırma görevlisi olarak görev yapan ...'nin ateşli silahlı saldırısı sonucunda 05/04/2018 tarihinde hayatını kaybetmesi nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların karşılığı olarak fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla 150,00-TL maddi, 200.000,00-TL manevi olmak üzere toplam 200.150,00-TL tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir. İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı ile; fail ...'nin ... Üniversitesi'nde görev yapmakta iken aynı yerde görev yapan müteveffa ... ile 28/03/2018 tarihinde aralarında gerçekleşen tartışma sonrasında olayın şikayete konu olması üzerine başlatılan disiplin soruşturmasına esas savunma istemi yazısının 05/04/2018 tarihinde ...'ye tebliğ edilmesine müteakiben, adı geçen tarafından aynı gün ... Üniversitesi Eğitim Fakültesi binasında gerçekleştirilen ve aralarında davacılar yakınının da bulunduğu dört personelin hayatını kaybetmesi ile neticelenen olayın idarece öngörülebilir olmadığı, zararı doğuran olay ile yürütülen idari faaliyet arasında nedensellik bağının bulunmadığı, meydana gelen zararın idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığından bahsetmeye olanak bulunmadığı ve bu nedenle ortaya çıkan zararın kusur sorumluluğu ilkesi çerçevesinde giderilmesinin mümkün olmadığı gibi zarar ile nedensellik bağı kurulabilen bir idari eylem ortaya konulamadığından kusursuz sorumluluk ilkesi gereği zararın tazmini için gerekli koşulların oluşmadığı açık olduğundan, zararın idare hukuku ilkeleri çerçevesinde idarece tazmininin olanaklı olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule uygun olduğu ve davacılar tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurularının reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacılar tarafından, olay öncesi ... ile ilgili Fakülte'de yaşanan hadiselerden sonra hiçbir önlem alınmadığı, cinayetlerin öngörülebilir olduğu halde Fakülte girişinde hiçbir güvenlik önlemi alınmadığı ve güvenlik görevlisi olmadığı, mahkeme kararında YÖK fezlekesine hiç yer verilmediği, davalı idarenin hizmet kusuru olduğu, ayrıca kusursuz sorumluluk ilkesine göre de zararın tazmin edilmesi gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, üniversitenin kendi elemanını arayarak binaya almasının hizmet gerekleri ile bağdaşmayacağı, eğer bir kusur varsa bunun güvenlik ile ilgili kamu hizmetini yürütmekle yükümlü birimlere yükletilmesi gerektiği, ... hakkında soruşturmaya başlandığı anda cinayetlerin işlendiği, idarenin hareketsiz kalmasının ya da geç harekete geçmesinin söz konusu olmadığı belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'NİN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacıların duruşma istemi yerinde görülmeyle, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Davacılar tarafından, ... Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ... olarak görev yapan müşterek murisleri ...'nın aynı Fakülte'de araştırma görevlisi olan ...'nin ateşli silahlı saldırısı sonucunda 05/04/2018 tarihinde hayatını kaybetmesi nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların karşılığı olarak fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla 150,00-TL maddi, 200.000,00-TL manevi olmak üzere toplam 200.150,00-TL tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125. maddesinin ilk fıkrasında; "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır" kuralı yer almakta olup, aynı maddenin son fıkrasında; idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde ise, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un Ek 1. maddesinin B bendinde; "B) Öğrencilerin toplu olarak oturdukları yurtlarda, eğitim ve öğretim kurumlarında, siyasi partilerin açık hava ve kapalı yer toplantılarında, izinli veya izinsiz yapılan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, sendikalarda, derneklerde veya bunlara yönetim ve yapı olarak doğrudan doğruya bağlantılı olan yerlerde veya bunların toplantı ve kongrelerinde, her türlü spor karşılaşma veya yarışmalarının yapıldığı yerlerde, kanuna uygun veya kanuna aykırı olarak grev ve lokavt yapılmakta olan iş yerlerinde, ... Ateşli silahlar taşınamaz." hükmü bulunmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İdare kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idarenin sorumluluğunu yerine getirmemesi sonucu hizmetin kötü veya geç işlemesi veyahut gereği gibi işlememesi ve bu yüzden zarara neden olunması hali idareye bu zararın, hizmet kusuru kriterlerine göre tazmini sorumluluğu yükleyecektir. Bireylerin uğradıkları özel nitelikteki zararların, idari faaliyet ile zarar arasında nedensellik bağının bulunması koşuluyla tazmin edilebilecek olması ise Anayasa'nın ve sorumluluk hukukunun temel ilkelerinin gereğidir.

Bir başka anlatımla, kamu idareleri, yürüttükleri hizmetin işleyişini sürekli kontrol etmek ve gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğün tam ve gereği gibi yerine getirilmemiş olması nedeniyle doğan zararların, hizmeti yürütmekle yükümlü bulunan idare tarafından tazmini gerekeceği açıktır. İdari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar idare hukuku kuralları çerçevesinde hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

Bu bağlamda, idarelerin kamu hizmetlerinin gereği gibi işlemlerini sağlayacak organizasyonları yaparak, yeterli araç ve gereçle donatılmış bina, tesis ve araçlarda hizmetin özelliğine uygun olarak seçilen ve yetişmiş personelle hizmeti yürütme yükümlülüğünün bulunduğu tartışmasızdır.

Bu bakımdan; tam yargı davalarında, öncelikle zarara yol açtığı öne sürülen idari işlem veya eylemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi esastır. Olayın oluşumu ve zararın niteliğinin değerlendirilerek, idarenin hizmet kusuru olup olmadığının tespit edilmesi, hizmet kusuru yoksa kusursuz sorumluluk ilkelerinin uygulanıp uygulanmayacağına belirlenmesi gerekmektedir.

Dosyanın ve dava konusu olaya ilişkin Ceza Mahkemesi kararlarının incelenmesinden; olay tarihi itibarıyla ...'nin ... Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nde araştırma görevlisi olarak görev yaptığı, dosya kapsamından aynı üniversitede görev yapan diğer akademik personeller ile anlaşmazlık içerisinde bulunduğu, maktul ...'nin ... Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ..., maktul ...'nin Dekan Yardımcısı, maktul ...'nin Öğretim Üyesi ve maktul ...'nin da Araştırma Görevlisi olarak görev yaptıkları, maktul ...'nin, ... ve eşinin kendisine sözlü ve fiili saldırıda bulunduğuyla ilişkin 23/03/2018 tarihli şikayet dilekçesi üzerine ... Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından 27/03/2018 tarihinde ... ve eşi hakkında soruşturma açıldığı, Doç.Dr. ...'nin soruşturmacı olarak tayin edildiği ve ... ve eşine savunmalarını yapmaları hususunda yazı yazıldığı, soruşturmacının isteği üzerine Enstitüde müdür sekreteri olarak görev yapan ...'nin, ...'yi telefonla aradığı ve tebliğ etmesi gereken bir zarfın bulunduğunu söylediği, ... ve eşine zarfın tebliğ edilmesi üzerine maktul ...'nin şikayeti üzerine haklarında bir idari soruşturma başlatıldığına anlaşıldığı ve ...'nin olay tarihinde saat 14:28 sıralarında park halinde bulunan arabanın içerisinden bulundurma ruhsatlı tabancasını aldığı ve siyah poşet içerisinde yanında taşıyarak Eğitim Fakültesi binasına giriş yaptığı, ...'nin binanın üçüncü katına çıktığı, üçüncü katta bulunan tuvalete gittiği, poşetten çıkardığı tabancasını atışa hazır hale getirdiği ve sonrasında aynı katta bulunan maktul ...'nin odasına girdiği, maktule ateş ettiği, maktulün almış olduğu on iki isabetle öldüğü, ...'nin maktul ...'yi öldürdükten sonra, aynı binanın birinci katına inerek fakülte dekanının odasına gittiği, odada ... maktul ...'nin bulunduğu, ...'nin, maktul ...'ya dekanı sorduğu, maktul ...'nin "burada yok" demesi üzerine ...'nin maktul ...'i hedef alarak ateş ettiği, iki adet merminin maktule isabet ettiği, ...'nin daha sonra aynı katta bulunan maktul ...'nin bulunduğu odaya gittiği, maktul ...'nin, ...'yi elinde silahla görür görmez odaya girip kapıyı kapattığı, ...'nin kapıyı zorladığı ancak maktulün kapının arkasında kapıyı tuttuğunu anlaması üzerine kapıya doğru ateş ettiği, maktul ...'nin bu şekilde vurulduğu, ...'nin kapıyı açtığında maktul ...'nin yerde yattığını gördüğü ve maktule yeniden ateş ettiği, maktule üç adet merminin isabet ettiği, ...'nin daha sonra, binanın zemin katında bulunan maktul ...'nin odasına gittiği, maktulü öldürmek amacıyla ateş ettiği, maktule bir adet merminin isabet ettiği, ...'nin, olaydan sonra saat 14:34 sıralarında Fakülte Hizmet Binasından elinde bulunan tabanca ile tek başına çıkış yaptığı ve Rektörlük Binasına doğru yürüdüğü, Üniversitenin güvenlik görevlileri tarafından durdurulmak istendiği ancak ...'nin yürümeye devam ederek, saat 14:40 sıralarında polis ekiplerini görmesi üzerine elindeki tabancayı bırakarak teslim olduğu anlaşılmaktadır. ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... tarihli ve E:..., K:... sayılı kararı ile; ...'nin, maktul ... ile aralarında adli ve idari tahkikata konu dosyalarının bulunması sebebiyle maktul ...'ya karşı husumet beslediği, maktul ...'nin, maktul ...'nin arkadaşı olması ve kendisine karşı davranışları sebebiyle de maktul ...'ye karşı da husumet beslediği, maktuller ... ve ...'nin

kendisi aleyhinde beyanlarda bulunduklarını düşünmesi ile maktul ...'nın Eğitim Fakültesi sekreteri olması sebebiyle, hakkında yapılan idari soruşturmalara dahlinin olduğunu düşünerek, maktuller ... ve ...'ya da husumet beslediği ve maktulleri olay tarihinden önce öldürmeye karar verdiği, maktulleri öldürmeye karar verdikten sonra, bu kararında sebat ettiği ve öldürme kararlılığından vazgeçmediği, eylemlerini soğukkanlılıkla işlediği, tasarlama olmadan, farklı katlarda ve odalarda bulunan maktullerin çok kısa bir süre içerisinde ani gelişen bir kasıtlı öldürülmelerinin mümkün olmadığı kanaati ile sanığın tasarlayarak müstet öldürme suçlarını işlediğinin belirtildiği; ... Bölge Adliye Mahkemesi ... Ceza Dairesinin ... tarihli ve E:..., K:... sayılı kararı ile; ... hakkında kurulan hükümlere yönelik katılanlar vekillerinin ve sanık müdafinin istinaf başvurularının kabulüne karar verilerek 5271 sayılı Kanun'un 280 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca İlk Derece Mahkemesi kararlarının kaldırılması ile sanık ... hakkında maktullere yönelik kasten öldürme suçundan, 5237 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrası, 53 üncü maddesi uyarınca dört kez müebbet hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği; anılan kararın Yargıtay ... Ceza Dairesinin ... tarih, E:..., K:... kararı ile onanmasına karar verildiği görülmektedir.

Dosyadan; 05/04/2018 tarihinde dört kişinin öldürülmesi olayından önce ...'nin 05/01/2017 tarihinde Eğitim Fakültesi koridorunda herkesin duyacağı şekilde yüksek sesle, "benim kafamı bozmasınlar, iki şarjöre bakar, 24 kurşuna bakar" şeklinde tehdit söylemlerinde bulunduğu Fakülte Dekanı tarafından Rektör Yardımcısına telefonla bildirilmesi üzerine ertesi gün Rektör ... başkanlığında Rektör Yardımcıları, Eğitim Fakültesi Dekanı ve Dekan Yardımcılarının katıldığı bir toplantı yapıldığı yönünde tanık beyanları olduğu, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Son Soruşturma Yetkili Kurulu'nun ... tarih ve ... Karar sayılı kararında; ...'nin işlediği cinayet ile ilgili olarak 2547 sayılı Kanun'un 53/c-7 hükmü gereğince hakkında bir ceza soruşturması ve kovuşturması olması dolayısıyla Hakkında Karar Verilmesine Yer Olmadığına karar verildiği, eşinin ...'nin işlediği cinayette azmettirici olduğu yönündeki iddia konusunda, eldeki deliller ile suçun sübut bulunduğu söylenemeyeceği sonuç ve kanaatine varılarak Men-i Muhakemesine karar verildiği, Rektör ...'nin inkar etmesine rağmen ...'nin tehditlerine yönelik makam odasında yapılan toplantıya katıldığına anlaşılmaması, fakültede yaşanan gerilimden haberdar olması; Rektörlüğe yapılan çok sayıda yazılı ve sözlü müracaat olmasına rağmen ...'nin Rektör Yardımcısı ...'nin inisiyatifi ile komisyona çağırılıp dinlenmemesi böylece ... ve ...'nin görevini yerine getirmede ciddi ihmallerinin olduğu ve sonuçta bu cinayetlerin işlenmesine engel olmadıkları ve bu durumun Türk Ceza Kanunu'nun 257/2 maddesinde yer alan "Görevi Kötüye Kullanma" suçunu oluşturduğu sonuç ve kanaatine varılarak, ... Ve ...'nin Lüzum-u Muhakemelerine karar verildiği görülmektedir.

Bütün bu hususların değerlendirilmesinden; Mahkeme tarafından zararı doğuran olay ile yürütülen idari faaliyet arasında nedensellik bağının bulunmadığı, meydana gelen zararın idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığından bahsetmeye olanak bulunmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmişse de; öncelikle hem çalışanların hem de vatandaşların güvenliğinin en üst seviyede sağlanması gereken yerlerden biri olan Üniversite binasında davalı idare tarafından gerekli güvenlik tedbirlerinin alınıp alınmadığı hususunun, bir başka deyişle olayda güvenlik tedbirlerinin alınmasına ilişkin hizmet kusurunun bulunup bulunmadığının irdelenmesi gerekmektedir.

Olay günü, V. B'nin davalı İdare bünyesinde çalıştığı ve bu sebeple güvenlik görevlilerince tanınan biri olması nedeniyle herhangi bir güvenlik kontrolünden geçmeden içeriye girmesine izin verildiği, aracında sakladığı silahı siyah bir poşet içerisinde görev yaptığı binaya sokmak suretiyle farklı katlarda odaları olan 4 kişiyi 18 adet mermiyi isabet ettirmek suretiyle öldürdüğü, bu süreç içerisinde hiçbir güvenlik görevlisinin ortada olmadığı ve müdahale etmediği, üniversite tarafından daha önce de ... hakkında şikayetler olmasına rağmen gerekli tedbirin alınmadığı anlaşılmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalarda kurum çalışanlarının ve vatandaşların can ve mal

güvenliğinin sağlanmasının kamu hizmetlerinin düzenli işleminin bir gereği olduğu noktasında kuşku bulunmamaktadır. Bu kapsamda, davacının görev yaptığı ...

Üniversitesi'nin korunması gerekli görülen kısımlarında koruma noktaları oluşturmak; bu yerlerin her türlü tehlikeye karşı korunması için gerekli önlemleri almak; dış güvenliğini sağlamak; koruma hizmeti verilen bina ve tesise gelen mektup, paket, koli ve benzeri eşyaları ve ziyaretçileri güvenlik kontrolünden geçirmek; koruma ve güvenlik ihtiyacında meydana gelen değişikliklerin gereğini yapmak, kapı dedektörü, X-Ray cihazı vb. teknolojik imkânlardan yararlanmak suretiyle güvenlik ve koruma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesinin sağlanması gerekmektedir.

Bu durumda, güvenliğin sağlanmasını teminen yeterli tedbir alınmayan Üniversite binasına silahla girmek suretiyle gerçekleştirilen saldırı eyleminden dolayı binada kamu görevlisi olarak görev yapan davacılar murisinin vefatı sonucunda ortaya çıkan zararlardan, idarenin hizmet kusuru nedeniyle sorumlu olduğu sonucuna varılmış olup, üçüncü kişinin eylemi sebebiyle zarar ile idari eylem arasında illiyet bağının kesildiği, dolayısıyla eylemin gerçekleşmesinde davalı idareye atfedilebilecek herhangi bir kusur veya kusursuz sorumluluğunun olmadığı gerekçesiyle davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz istemlerinin kabulüne,
2. ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
5. Kesin olarak 04/10/2024 tarihinde oybirliği ile karar verildi.